

Internetconsultatie wetsvoorstel Nieuwe wet inburgering gemeente Deventer

Vorbereiding op inburgering

De gemeente dient vanaf dag 1 van koppeling de regie te moeten krijgen over de inburgeraar. Tegelijkertijd krijgt het COA een aanbodplicht voor de voorinburgering. Wij vinden het naast elkaar bestaan van deze twee zaken onverenigbaar. Indien de gemeente de regie krijgt, staat het hen ook vrij om af te zien van de voorinburgering. Indien toch wordt vastgehouden aan deze aanbodplicht, stellen wij voor dat er duidelijk wordt gemaakt dat de voorinburgering niet een minimale periode hoeft te duren, indien de gemeente eerder een huis dan wel passende inburgeringsplek voor de statushouder heeft. Op die manier wordt een tijdige start in de gemeente geborgd en wordt dit niet geremd door de aanbodplicht van voorinburgering van COA. In dit laatste geval adviseren wij tevens een deelnameplicht voor statushouders op te nemen in de wet. U geeft aan niet meerdere verplichtingen naast elkaar te willen creëren, voorinburgering en inburgering volgen elkaar echter op. Bij het verplicht stellen van deelname kan natuurlijk enkel de deelname verplicht zijn, zo lang iemand in het AZC woont, er kunnen geen eindtermen worden opgesteld, aangezien de gemeente de regie houdt een statushouder eerder een huis te bieden. De voorinburgering geeft altijd, ongeacht de lengte van deelname, een betere start met de inburgering, aangezien statushouders uit de wachtstand zijn gehaald, leervaardigheden (deels) hebben geleerd én al kennis hebben genomen van de Nederlandse taal.

Brede intake en leerbaarheidstoets

In uw uiteenzetting van de momenten en termijnen van de brede intake, leerbaarheidstoets en PIP zit een technische fout. U geeft aan dat de brede intake bij voorkeur wordt afgenomen op het AZC, evenals de leerbaarheidstoets. Op basis hiervan wordt het PIP, met als belangrijk onderdeel de leerroute, opgesteld. Even later in de memorie van toelichting (p. 15) zegt u echter dat de leerbaarheidstoets plaatsvindt enkele weken nadat iemand inburgeringsplichtig is geworden - dwz enkele weken na vestiging. Dit komt niet overeen. De vraag is dus: wanneer vindt de brede intake, leerbaarheidstoets en opstellen van het PIP plaats? U wilt de mogelijkheid bieden tot starten van de inburgering vanuit het AZC, in dat geval dient de leerbaarheidstoets zo snel mogelijk na koppeling plaats te vinden, evenals de brede intake. Dan kan zsm het PIP worden opgesteld, waarna gestart kan worden met een evt. inburgering. Hierbij dient in ogenschouw genomen te worden of mensen die nèt gekoppeld zijn en lang in de 'wachtstand' hebben gezeten, nog niet weten wat er op hen af gaat komen, een leerbaarheidstoets wellicht niet naar hun volste vermogen kunnen maken. Stress vermindert immers iemand IQ. Het advies zou zijn om de leerbaarheidstoets vroeg af te nemen, maar later te herhalen - na enige tijd in het inburgeringstraject, zodat dan opnieuw ingeschaald kan worden. Switchten van leerroute zou dan ook gemakkelijk gemaakt moeten worden.

PIP

Het PIP wordt in uw voorstel als vaststaand document (nl. beschikking) geponeerd. In onze optiek zou dit eigenlijk meer een groeiend document moeten zijn. De statushouder doorloopt immers een traject, waarin allerlei ontwikkelingen plaatsvinden die hun weerslag hebben op de mogelijkheden, stappen, afspraken en verwachtingen die de statushouder heeft. Een voorbeeld is kinderopvang: hierin ontstaan door de jaren heen veranderingen (per kind, afhankelijk van opties van de ouders) om nog niet te spreken over nieuwe kinderen die hierin weer moeten worden opgenomen. Voor iedere verandering een nieuwe beschikking is niet werkbaar en efficiënt. Daarom stellen wij voor om het PIP als beschikking niet te concreet te maken, maar ruimte te laten voor ontwikkelingen in de tijd. Hou het globaal en beschik enkel over zaken die voor langere tijd vastliggen (leerroute bijv.). Onderliggend aan deze beschikking omvat het PIP een groeidossier dat de afspraken specificceert, maar dat het ook mogelijk maakt om gedurende de inburgeringsperiode aanpassingen te doen. In zekere zin vergelijkbaar met wat u met de wet doet: grote lijnen in de wet, specificaties in AMvB's (en dat zijn er nog al wat).

B1 en Z-route

Uw inschatting dat 60% van de inburgeraars de B1-route zal kunnen voltooien lijkt ons, gezien de huidige ervaringen, erg hoog gegrepen. Daarnaast is de inschatting van 10% in de Z-route ook erg optimistisch, aangezien in veel gemeenten nu al 15-18% ontheven is en er naar verwachting ook nog veel mensen A2 niet kunnen halen en hiermee dus zullen uitvloeien naar de Z-route. Daarover gesproken: hoe gaat dit uitvloeien in zijn werk? Is het mogelijk om, wanneer A2-niveau examen niet

gehaald wordt (met voldoende inzet), via de Z-route alsnog aan de inburgeringsplicht te voldoen? Of hebben mensen die A2 niet blijken te halen na het gehele traject pech? En hoe wordt omgegaan met mensen van wie de leerbaarheidstoets zegt dat A2 haalbaar is, maar B1 niet? Gaan die tóch in de B1-route met meteen een afgeschaald niveau, gaan ze naar B1-route waar naar enkele weken wordt vastgesteld dat ze moeten afschalen of worden ze naar de Z-route verwezen, aangezien vanaf het begin duidelijk is dat B1 niet haalbaar is? Wij pleiten ervoor mensen niet te veel te laten afzakken, omdat dit iedere keer een faalervaring is en deze niet helpend zijn voor de motivatie en het leervermogen van de statushouder. Tegelijkertijd wil je niet dat gemeenten uit voorzorg mensen te laag gaan inschalen, juist dat iedereen de mogelijkheden krijgen die bij hun passen. Een 'open weg' richting A2 is dus aan te raden.

Ontzorgen

Ontzorgen heeft enkel effect indien de onzorgde handvatten krijgt toegereikt om het financiële stelsel in NL te leren kennen en waarin hij leert omgaan met zijn geld en zijn (vaste) lasten. Dit is pas haalbaar wanneer de persoon zelf zijn geld beheert, oftewel met deze training kan pas gestart worden né het Ontzorgen (of in een periode waarin het budgetbeheer wordt afgeschaald). In uw voorstel kan dit dus pas effectief na 6 maanden, wat maatwerk lastig maakt (sommigen zullen na 2 maanden, zodra er rust in de financiën is al aan toe zijn). Bovendien laat u de training en begeleiding naar financiële zelfredzaamheid bij gemeenten zelf, hoewel dit in onze ogen cruciaal is. We zouden hierover dus ook graag enkele richtlijnen zien, waarin voldoende beleidsruimte bij gemeente blijft én waarvoor voldoende budget beschikbaar wordt gesteld.

Financiën

Wij maken ons over de gehele linie zorgen over de budgetten die wij gaan ontvangen voor het uitvoeren van deze nieuwe wet. Een voorbeeld:

- U geeft aan dat de budgettaire kaders voldoende moeten zijn om aanbieders een reële prijs te bieden. Het budget dat u echter aanbiedt voor het behalen van B1-niveau is lager dan wat een statushouder in het huidige stelsel voor A2-niveau te leen krijgt. Met minder geld dienen de statushouders dus naar een hoger taalniveau gebracht te worden. Wij vragen ons af hoe voor zich ziet dat gemeenten dit gaan inkopen, zonder dat dit ten koste gaat van de kwaliteit.